

REPowerEU – od planu do wdrożenia

Aneta Stefańczyk, Instytut Reform

Warszawa, 22 marca 2023

Kim jesteśmy?

- Instytut Reform – to **niezależny think tank** założony pod koniec 2021 r., który wspiera ciągle doskonalenie procesu formułowania, wdrażania, monitorowania i oceny polityk publicznych w Polsce, Europie i na świecie.
- Jednym z kluczowych obszarów działania Instytutu jest wsparcie **transformacji energetycznej oraz ochrony klimatu**.

RE **FORM**

Logika REPowerEU: Reformy i inwestycje

Cel

- Szybkie ograniczenie zależności od rosyjskich paliw kopalnych poprzez przyspieszenie działań na rzecz zielonej transformacji

Uzasadnienie

- Bezpieczeństwo energetyczne
- Kryzys na rynku energii spowodowany pandemią
- Kryzys na rynku energii spowodowany inwazją Rosji na Ukrainę

Narzędzia

- Efektywność energetyczna
- Dywersyfikacja dostaw
- Rozwój OZE i zeroemisyjna transformacja

Źródło: Komisja Europejska

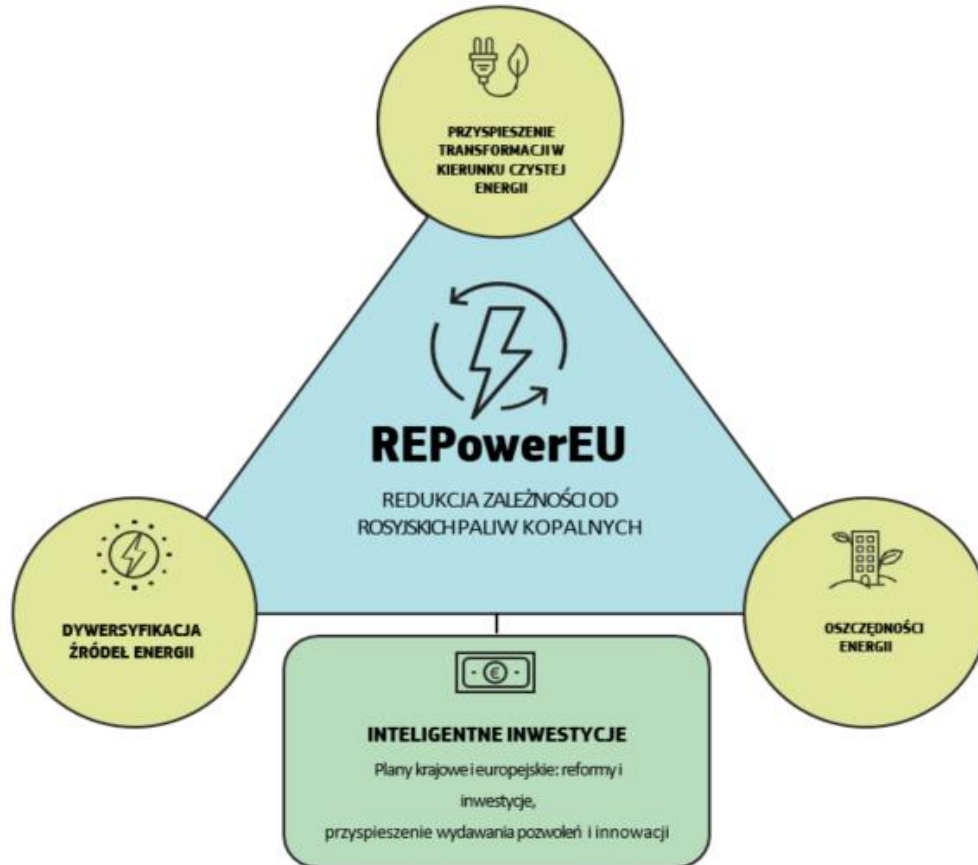
Cele pakietu Fit for 55 i REPowerEU

	Cele na 2020 r.	2030 – przed Ładem	2030 – Fit for 55	2030 – REPowerEU	2030 – ostateczne ustalenia
Redukcja emisji GHG względem 1990	20%	40%	55%	55%	55%
Udział OZE w zużyciu energii finalnej	20%	32%	40%	45%	?
Poprawa efektywności energetycznej	20% wzgl. prognoz z 2007	32,5% wzgl. prognoz z 2007	9% wzgl. KPEiK	13% wzgl. KPEiK	11,7% wzgl. KPEiK

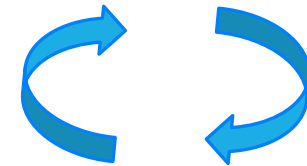

REPowerEU na poziomie krajowym i UE

- **Poziom EU: Fit for 55**

- Przyspieszenie tempa wdrażania
- Zwiększenie ambicji w poszczególnych obszarach

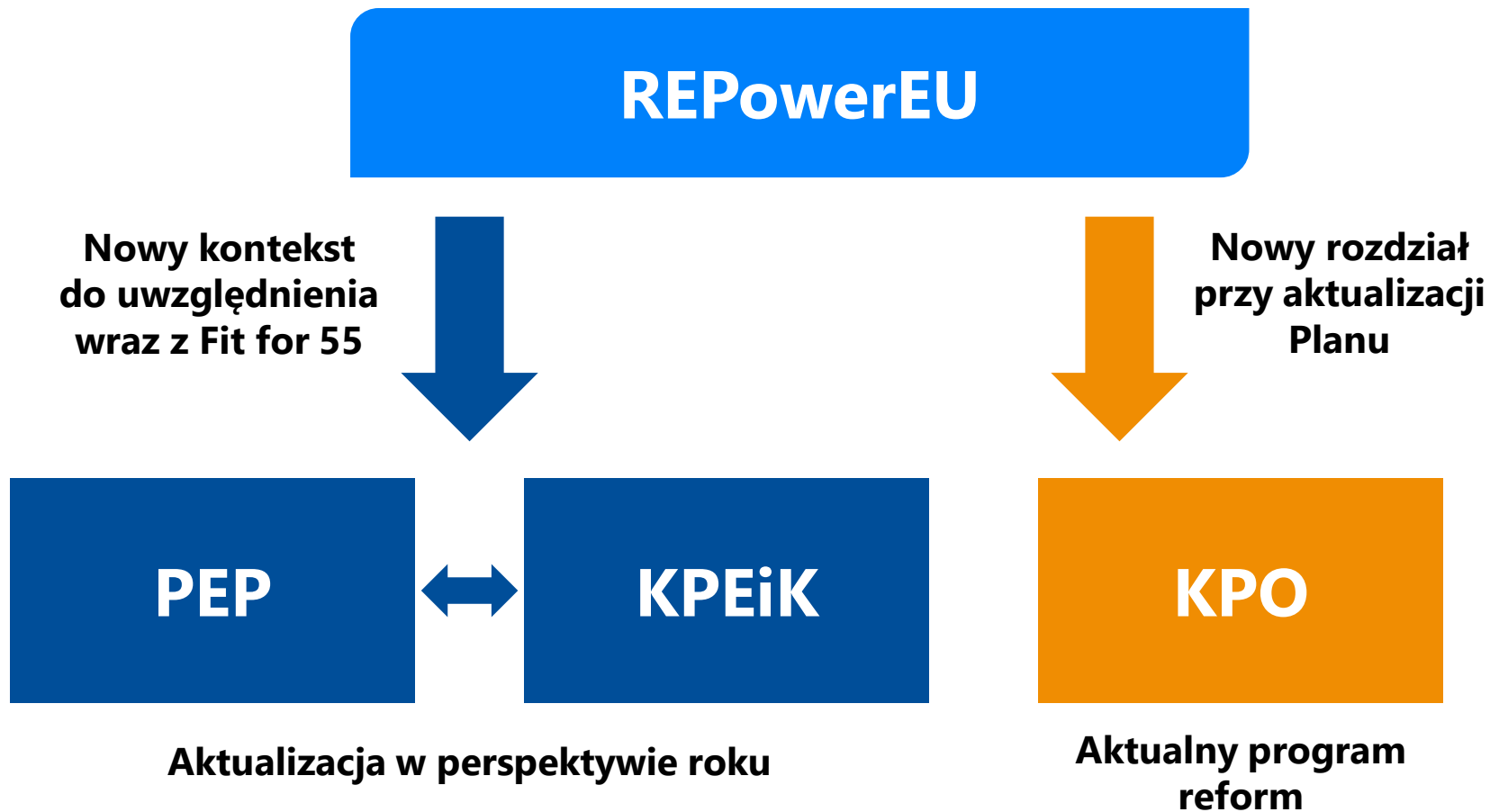

- **Poziom krajowy: KPO i KPEiK**

- KPO: „dodatkowy rozdział”
- KPEiK: rewizja założeń 2024

Źródło: Komisja Europejska

REPowerEU na mapie polskich dokumentów strategicznych

Ewolucja roli KPO – wyzwania dla Polski

Faza I

Odpowiedź na kryzys spowodowany COVID-19

Wyzwania związane z realizacją kluczowych kamieni milowych

Brak transparentności w zakresie realizacji działań

Brak uruchomienia działań Komitetu Monitorującego

Powolne działania prowadzące do potencjalnej utraty środków

Faza II

Odpowiedź na kryzys spowodowany agresją Rosji na Ukrainę

Powielanie błędów KPO w procesie przygotowania rozdziału REPowerEU

Brak systemowego podejścia do elektryfikacji gospodarki w debacie publicznej

Faza III

Narzędzie do zwiększania konkurencyjności i przemysłu EU

Dalsze ignorowanie opóźnień, brak realizacji czy powolne wdrażanie działań zgodnych z Fazami I-II nie pozwoli Polsce efektywnie skorzystać z ogólnounijnych ram wsparcia dekarbonizacji przemysłu i rozwoju bazy produkcyjnej na rzecz zeroemisyjnych technologii.

Rozdział REPowerEU – terminy

Termin dotyczące rozdziału REPowerEU:

- zalecany przez KE termin przedstawienia dokumentu: **31.04.2023 r.**
- ostateczny termin aplikacji o pożyczki z KPO: **31.08.2023 r.**
- dodatkowo – termin aktualizacji KPEiK: **30.06.2023 r.** (wytyczne KE sugerują silną koordynację między aktualizacją KPEiK a rozdziałem REPowerEU w KPO)

Rozdział REPowerEU powinien zostać poddany **konsultacjom publicznym**, a ich wynik powinien zostać przedstawiony w ostatecznym tekście rozdziału. Konsultacji jak dotąd nie przeprowadzono. Ich brak może odbić się później na podaży projektów spełniających stawiane w dokumencie kryteria.

Rozdział REPowerEU podlega takiej samej ocenie w KE jak pozostałe elementy KPO

Rozdział REPowerEU – źródła finansowania

Dostępne dodatkowe środki finansowe na realizację rozdziału REPowerEU:

- **Niewykorzystane pożyczki:** największą szansę stanowią niewykorzystane dotąd w ramach obecnego KPO pożyczki – 23 mld EUR (obecnie Polska zgłosiła **wykorzystanie 11,5 mld pożyczek z 34,2 mld EUR** dostępnych dla Polski).
- **Nowe granty:** Polska (na równi z Włochami) będzie największym beneficjentem dodatkowych środków, pochodzących ze **sprzedaży uprawnień EU ETS** – otrzyma 2,76 mld EUR w postaci grantów na realizację działań przewidzianych w dodatkowym rozdziale REPowerEU.
- **Przekierowanie środków na granty z innych źródeł:** możliwe jest przekierowanie dodatkowych **7,5% z funduszy strukturalnych** – nawet 5,4 mld EUR.

Rozdział REPowerEU – wytyczne

Podstawowe zasady

Skupienie wysiłków na wdrożeniu dotychczasowych założeń KPO

Modyfikacje KPO powinny być ograniczone do uzasadnionych sytuacji

Cele wyznaczone w KPO nie mogą być zmienione na mniej ambitne

Zawartość rozdziału

Reformy i inwestycje finansowane z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (np. inwestycje związane ze zwiększaniem efektywności energetycznej i dekarbonizacją w przemyśle, reformy przyspieszające wydawanie zezwoleń na inwestycje w OZE)

Środki przyczyniające się do realizacji celów REPowerEU już uwzględnione w KPO

Środki przyczyniające się do realizacji celów REPowerEU finansowane z innych źródeł

Zalecane kierunki reform w rozdziale REPowerEU

- 1) Zdefiniowanie **zielonej elektryfikacji** jako podstawowego sposobu ograniczenia zależności sektora budynków, transportu i przemysłu od importu paliw kopalnych.
- 2) Wyeliminowanie barier administracyjnych oraz luk w prawie prowadzących do **opóźniania lub blokowania realizacji inwestycji w OZE** i infrastrukturę sieciową,
- 3) Przełożenie zasady „**efektywność energetyczna przede wszystkim**” na praktyczne rozwiązania w zakresie projektowania systemów wsparcia transformacji energetycznej oraz przy realizacji inwestycji publicznych,
- 4) Wdrożenie **systemowego podejścia do wykorzystania zielonych gazów**, kładącego nacisk na ich stosowanie tam, gdzie nie jest możliwa bezpośrednia elektryfikacja popytu oraz po wdrożeniu działań poprawiających efektywność energetyczną.
- 5) Wdrożenie **działań wspierających wzrost potencjału dostaw zielonych rozwiązań**, w szczególności inwestycje w rozbudowę łańcucha dostaw, wzrost kompetencji pracowników oraz efektywniejsze wykorzystanie surowców.

REFORM

Dziękuję za uwagę

aneta.stefanczyk@ireform.eu